

Ο ΝΟΥΜΑΣ¹ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Για την Ελλάδα αρ. 10.—Για την Ελλάδα αρ. 10
τερικό φεβ. 20
20 λεφτά τη φύλλο λεφτά 20

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ: Στά κιόσκια της Ιλατείας Συντάγματος, 'Ομόνοιας, 'Τρουφαγέτον Οικονομικῶν, Σταθμοῦ Τρεχιοδρόμου ('Οφθαλμιατρεῖο) Σταθμοῦ ύπογείου Σιδηροδρόμου ('Ομόνοια) στὸ καπνοπωλεῖο Σαρρῆ Πλατεία Στουρνάρα, 'Εξάρχεια), στὸ βιβλιοπωλεῖο «Εστίας» Γ. Κολάρου.

'Η συγτρομή πλερόνεται μπροστά κ' εἶναι ένδις χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΚΑΙ

ΠΡΑΜΑΤΑ

ΤΙ ΕΙΠΕ

καὶ τί δὲν εἶπε ὁ Σουρῆς, δὲ μᾶς νοιάζει. Γελάμε μὲ τὶς βροιές του, καθὼς γελάμε καὶ μὲ τὸν στίχους του, καθὼς γελάμε καὶ μὲ τὸν ἴδιο ὄντας τόντε βλέπαμε, γιὰ τώρα ἔχουμε καιδὸν τὰ τόντε δοῦμε, τὰ σοβαρεύεται. Εἶναι ἀκίνητος ἀνθρώπος ὁ Σουρῆς κ' ἔνα καλὸν ἔχει ἢ σάτυρος του, ποὺ σὲ πάντες τὰ γελάς ἢ τάναγονται, — κατὰ τὰ κέφια ποὺ θάγεις — τὰ ὄντας ἀκόμη ὁ Σουρῆς θαρρεῖ πώς μὲ τὴν σάνηρά του πάει πειά, σάποιέλειωσε.

Λεύτερος λοιπὸν ὁ Σουρῆς τὰ λέει δι', τι θέλει. Λεύτερος, καὶ ὁ Παγακέλης τὰ θυμάνει μὲ τὸν ὀπαδὸν τῆς ἐθνικῆς γλώσσας, ἐνῶ ἔμεις μὲ τὰ νερόβροστα τεμπολογήματά του δὲ θυμάνουμε, ἀφοῦ δὲν αφέραμε ποτὲ τὰ τὰ διαβάσουμε. Λεύτερος καὶ δι'. Πώποτε τὰ θαρρεῖ πώς; κάπι κάνει μὲ τὸ τὰ βάζει

τὸ ἔθνικὸ φύσικωμα, γιατὶ νίκησε στὸ μαραθώνειον ὁ Λούης; Ήσσός μᾶς ἔλαμε τότε τὴν κατακέφαλη ψυχρολουσία τοῦ μᾶς χρείζονταν, πατὰ ὁ Σουρῆς μ' ἔνα φύλλο τοῦ «Ρωμηοῦ», ἔχειστο καὶ θαυμαστό; Καὶ λίγο ἀργότερα, τὸν ἄλλο χρόνο, στὸν ἀτυχὸ μᾶς πήλεμο, ποὺς ἀλλος Ρωμηὸς ἔκαψε σὰν κι αὐτὸν ὀλάκαιρο τὸ χρέος του, ἀλλοιώτικα παρὲ μ' τὰ ὅπλα τὰ ἱερά, ποὺς οἱ φευγαλάδες τῆς 'Ακαρνανίας... Πώποτε τὰ τέτοια καιρό, καὶ μὲ φα-

δλους τὸν Βλάχον καὶ τὸν Καντοβούλαχον τῆς φιλοτογίας τὰ λερώνουν τὶς στῆλες τῆς ἐφημερίδας του, ποὺ δὲν εἶναι δὲ καὶ τόσο παστρικὲς, μὲ τὶς βρισκές καὶ μὲ τὶς ἀνοησίες τους.

"Ολοὶ λεύτεροι τὰ κάροντα τὸ θυμωμένο ἡ τὸ μωρόδ, ἡ τὸν παλαρόδ, ὅχι ὅμως καὶ τὸν πλαστογράφο, γιατὶ τὸν τέτους, ἀν τὸν συχωρῶμε μεῖς γ' ἀκαταλόγιστους, τὸν ἀρράζει ἀπό τὸ οφέρωμα ὁ Νόμος καὶ τὸν στέλνει στὶς φυλακὲς γιὰ τὰ τελειώσουν ἐκεῖ τὶς πλαστογραφικὲς σπουδές τους. Στό περίφημο ἴντερβιον τοῦ Σουρῆ («Ἀθῆναι» 25 τοῦ Γεννάρη, σελ. 2 στήλ. 2) δημοσιεύηται ἔνα φεύγικο, πλαστὸ γράμμα τοῦ Πάλλη στὸ Στασινόπολο, ποὺ δὲ πρῶτος ὑπόσχεται τὰ πλεόνει δὲν τὰ ἔξοδα ἀν δὲν θεύτερος τυπώσει τὸ βιβλίο του στὴ δημοτική.

Σὲ συκοφάντες καὶ σὲ πλαστογράφων δὲν ἀξίζει νάπαντει κανεῖς. Μὰ γὰρ τὰ βουλωθεῖ μιὰ καὶ καλὴ τὸ στόμα τους πρέπει δὲ Στασινόπολος τὰ δηλώσει εἴτε στὸ «Νομᾶ», εἴτε σὲ δύοια ἄλλῃ ἐφημερίδᾳ θέλει, ἀν ἔλαβε τέτοιο γράμμα, καὶ ἀν ἔγνωριζε τὸν Πάλλη ποὺ τὸ τυπώσει τὸ βιβλίο του. Στὴν ἀνοησία καὶ στὴ στενοκεφαλιά τους δὲν πολεμοῦνται αὐτοὶ οἱ ἀνθρώποι. Εἶναι ἀνίκητος κ' ἔνας 'Ηρακλῆς ἀκόμα, ζήτημα ἀν τὰ κατάφερνε τὰ καθαύσει τὴ γλώσσα καὶ τὸ μναλό τους ἀπὸ τὴν ιορρία ποὺ τὸ σκεπάζουν. Πρέπει ὅμως τὰ πολεμηθοῦντα στὴν φεύγια καὶ στὴ συκοφαγία τους. Αὐτὰ τὰ σατιωταριπούρια τους εἴδησα γκρεμίζουνται καὶ πρέπει τὰ γκρεμοτοῦνται, γιατὶ πάντα τὴν φεύγια καὶ τὴ συκοφαγία μεταχειρίζουνται γιὰ δργανό τους δητας: Θέλουν τὰ ξεγέλασσον τὸν υγρὸ καὶ τὰ περάσουν γιὰ τενεκέδειοι λόγιοι ἢ γιὰ κολοκυθένιοι πατριώτες.

Η ΣΚΗΝΗ

στὸ τράγο. Μπαίνει ὁ καπετάνιος μὲ πολιτικά. Διὺς τρεῖς γνωστοὶ του ποὺ βρίσκουνται στὸ τράγο τόντε χαιρετάνε.

— Λοιπὸν καὶ ὑποψήφιος!
— Τί νὰ γίνει!
— Καλὴ ἐπιτυχία τότες!..
— Δὲ βαριόσαστε! Ποὺς δίνει μιὰ πεντάρα γιὰ τέτια!

— Μὰ διακάσσαμε πώς βάζεις κάλπη γιὰ βουλευτής...

— Βάζω κάλπη, μὰ σχεῖς γιὰ βουλευτής: γιὰ τὴ συνταγματικὴ ἀδεια. Μὲ μεταβέπτε, μέσ' στὴν καρδιὰ τοῦ χειμώνα, ἀπόνου στὰ κατσικάρα τῆς 'Ακαρνανίας... Πώποτε τὰ τέτοια καιρό, καὶ μὲ φα-

τὸ ἔθνικὸ φύσικωμα, γιατὶ νίκησε στὸ μαραθώνειον ὁ Λούης; Ήσσός μᾶς ἔλαμε τότε τὴν κατακέφαλη ψυχρολουσία τοῦ μᾶς χρείζονταν, πατὰ ὁ Σουρῆς μ' ἔνα φύλλο τοῦ «Ρωμηοῦ», ἔχειστο καὶ θαυμαστό; Καὶ λίγο ἀργότερα, τὸν ἄλλο χρόνο, στὸν ἀτυχὸ μᾶς πήλεμο, ποὺς ἀλλοιώτικα παρὲ μ' τὰ ὅπλα τὰ ἱερά, ποὺς οἱ φευγαλάδες τῆς 'Ακαρνανίας... Πώποτε τὰ τέτοια καιρό, καὶ μὲ φα-

μελιά!.. Παίρνω καὶ γὼ μιὰ συνταγματικὴ ἀδεια, τὴν βουλευτής τάχα, καὶ κάθαρομας σπιτάκι μου!..

Ο καπετάνιος δὲ μάκουσε σιγά. Φώναζε. Δὲ λογάριτζε ἀν εἴτανε κι ἔλλος μπροστά καὶ τὸν ἀκουγάντα. Μὰ κι ἀγ τὸν ἀκουγάντα, κανένας δὲν παραξενόταν. Τὰ βρίσκανε φυσικὰ τὰ λόγια, τι κακλιό τὸν τσαχπινιά, τοῦ καπετάνιου, νὰ πάρειν πεντέμιση μῆνες ἀδεια γιὰ νὰ γλυτώτει τὴ μετάθεση.

Σύνταγμα, σοῦ λέει ἔλλος, καὶ τὸ Σύνταγμα τῆς τέτιας μπερμπαντικὲς τὶς σηκώνει καὶ τὶς υποστηρίζει μαλιστα. Τι νὰ γίνει!

ΟΙ «ΑΘΗΝΕΣ»

κοντὰ σὲ τόσες άλλες φεύγιες κι ἀνωμοσίες γράψανε καὶ μιὰ χοντρή, σὰν τὴν ἀγραμματοσύνη τοῦ διευθυντῆ τους, φεύτια πώς δὲ «Νομᾶς» στέλνεται στὸ ἔξωτερικὸ μαζί μὲ τὴν ἐμπορικὴ ἀλληλογραφία τοῦ κακλή.

* Αν πήγαινε ὁ διευθυντής τους νὰ ρωτήσει τὸν διπλληλητὸ τοῦ ταχιδρυμέου ποὺ παραλαβαίνει τὰ φύλλα τοῦ ἔξωτερικοῦ, θὲ μάθαινε πώς τὸν διεύθυντας στὸ «Νομᾶς». Μὰ οἱ «Αθῆνες» δὲν πονοχεφαλίζει γιὰ τέτια. Δὲν εἰπανε ἀείμικ ποικτές, γιὰ ξεναγίας ἀπὸ τοὺς λίγους τίμους δημοσιογράφους, τὸ Ρέπουλη, πώς τὸν ἔπαψε ὁ Σιμόπουλος ἀπὸ Γεν. Ρραμματέα τοῦ «Τρουφαγέτον τῶν Οἰκονομικῶν γιατί πρόδωσε κάποιο μυστικὸ σπουδαῖο στὸν γρηματιστὸς καὶ πῆρε παράδεις;

Ολοὶ φρίζανε μὲ τὴν συκοφαντία, μὰ οἱ «Αθῆνες» κάνανε τὴ δουλειά τους ἢ θαρρέωνε πώς τὴν κάνανε καὶ πώς μὲ μιὰ συκοφαντία δικαιολογηθήκανε γιὰ τὰ φεύγικα τηλεγράφηματά της.

Τρώγουνται πώς δηγίνεις ὁ «Νομᾶς», μὰ ἐμεῖς δὲ σκεπτήκαμε, οὔτε καταδεχόμαστε νὰ σκεφτούμε, πώς δηγίνειν οἱ «Αθῆνες», ποὺ πουλήνε 300 φύλλα τὴν ἡμέρα, δηλ. ποὺ εἰσπράττουνε 21 δραχμὴν καὶ έχουν 200 δραχμὲς τὴν ἡμέρα ἔξοδο.

Η ΛΑΣ

πιὰ τὰ φέματα, δῶ κι ὅμπρες θάγουμε ἀστυνόμικ., ἀφοῦ ὁ νέος διευθυντής τόσῳ λαυρίς ἐδηγήσεις καὶ συμβουλές ἐδίωσε στοὺς ἀστυρύχακες: Νὰ κάνετε τοῦτο, νὰ φυλαγόσαστε ἀπὸ κείνο, νὰ φροντίζετε γιὰ τοῦτο, νὰ μὴ δίνετε πεντάρα γιὰ κείνο, καὶ τὰ τέτια.

Ομαρφα λόγια, δ., πολὺ ὄμορφα, ποὺ τὰ λέει κάθε νέος διευθυντής, ἵδια κι ἀπραχλλαχτα, μόλις παραλάβει τὴν ἔξουσία καὶ ποὺ τὰ ζεχνάει ζμέσως, τὴν ἄλλη μέρα.

Αστυνομία δὲ θίποχτήσουμε, νὰ τὰ ζέρετε

· Αλήθεια λοιπόν, δὲν ἔχει φόρμα δὲ Σουρῆς;

· Υπαρχουν φόρμες καὶ φύμες. Τοῦ Παλαρά, τοῦ Δροσίνη, τοῦ Ηλοφύρα, τοῦ Γρυπάρη, τοῦ Μαλακάση, ἡ φόρμα εἶναι ξενία, καλλιτεχνικότερη. Αόριμος πάντα κι ὁ στίχος τοῦ Σουρῆς, ἀβίστος καὶ θυσιώκος σὰν αὐτογένετος (δὲν ἔχει κανεῖς παρά νὰ τὸν παραβάλῃ μὲ τὸ στίχο τῶν δυστυχισμάνων ἀνθρώπων ποὺ τόλμησαν νὰ τὸν μιμηθῶν...) Μὰ πιὸ περίτεχνα δουλεμένος ὁ στίχος τῶν ἀλλωνῶν, πιὸ ἀριστοκρατικὴ ἡ ἔκραση, πιὸ ποιητικὴ καὶ πιὸ μελετημένη ἡ γλώσσα. Σὲ τέτοια δὲ χάνεται ὁ Σουρῆς. Τοῦ φτάνει καθὼς εἰδάμε τὸ θεύμα τῆς φύμας κι ὁ καλομετρημένος στίχος ποὺ ἀπορεύει, ὅσο μπορεῖ, τὴν γαστιωδία. Η μουσική του εἶνε πολὺ ἀπλῆ. Κι ὅμως δὲ Σουρῆς: ἔχει μουσική κύτι ἀπὸ τὴ σπάνια. Είνε ίκανός νὰ σφυγίξῃ ἀλάνθαστα ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ὡς τὸ τέλος ἔνα δύστολο κομμάτι, ποὺ μόλις τάκουσε δυὸ τρεῖς φορές (οἱ «Ἐπτανήσιοι τὸ σφυρίζουν μὲ τὴν πρώτη, μὰ μιλῶ γι' Αθηναϊδο). Πώς γένεται τὸν τέρα, στίχος ποὺ τὸν ρυθμίζει τέτοιο αὐτή, νὰ μὴν ἔχῃ τὴν ίδιαν ἀρμονία μὲ τὸ στίχο τοῦ φίλου μου Γρυπάρη π.χ., ποὺ δὲν τὸν ἀκουσα ποτέ μου νὰ βγαλῇ δυὶς νότες σωστές,— αὐτὸν εἶναι ἄλλο ζήτημα καὶ θὰ μᾶς παρκετράτεζε. Ο Σουρῆς, ήθελα μόνο νὰ πῶ, δὲν θίσηρη οὔτε γιὰ τὸ στίχο του

όσο οί άστυρύλακε; άναγκάζευνται, για νά δηγδουν τά ψωμί τους, νά γίνουντ' ένα με λωποδύτες και μὲ κάθε παλιάνθρωπο, κι' ούσο ή 'Λαστυνομία μας κυβερνείται κι αὐτή, καθώς και κάθε ἄλλη έξουσία στόν τόπο μας, ἀπό τὴν πολιτική.

ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟ

τὴν Πέμπτη βράδι παίχηκε μὲ μεγάλη ἐπιτυχία ή «Προμάρμη» τοῦ Γειτάτερο, μιὰ ἀπὸ τὶς ἔξοχωτερες τοπογραφίες τοῦ μεγάλου Αντιρριακοῦ ποιητῆ, ποὺ οἱ Γερμανοὶ τὸν φέρουν ἀμέσως ὑστερα ἀπὸ τὸ Γκατέ.

Τὸ ἔργο εἶναι μεταφρασμένο ἀπὸ τὸν συνεργάτη μας κ. Κ. Χατζόπουλο, κι αὐτὸ φτάνει. "Ιωσές στᾶλλο φύλλο, η στὸ παραπάνω, δημοσιέψουμε μιὰ σημηνὴ ἀπὸ τὴν «Προμάρμη» κι ἔστι οἱ ἀναγνῶτες μας θὰ μπορέσουν νὰ κρίνουν κ' εἰς ἵδιο τὴν ἀριστοργηματική ἔργασία τοῦ κ. Χατζόπουλου, καθώς και τὴ μεγάλη ἀξία τοῦ ἔργου.

"Ο κ. Οίκονόμου, καθώς εἰδὼς «Φάσοντα» ἔστι καὶ στὴν «Προμάρμη» ἀθαματούργησε.

ΚΥΡΙΕ ΖΗΜΑΡΧΕ

νὰ ζήσεις, λυπήσου μας. Ψῆφο έχουμε καὶ μεῖς καὶ πάντα σὲ ψηφίσαμε καὶ θὰ σὲ ψηφίζουμε. Δῶσε λειπόν διαταγὴ αὐστηρὴ στοὺς σκουπιδιάρχες τοῦ Δήμου νὰ πάνε νὰ σηκώσουν τὰ σκουπίδια ἀπὸ τὶς στῆλες τῶν «Ἀθηνῶν». Τί θέλεις; Νὰ πέται καμιὰ πανούκλα μεθαύριο τὴν ἀνοιξῆ στὴν πόλη;

"Άνοιχτήκανε καὶ μερικοὶ ὑπένομοι κεῖ μέσα, τοῦ Βλάχου, τοῦ Κανελλίδη καὶ δὲν ξέρουμε ποιοῦ ἀλλασσοῦ ἀκόμα. Τί τοὺς ἀφήνεις καὶ δὲν διατάξεις τοὺς μαστόρους νὰ τοὺς κλείσουν;

"Έχεις χρυσή καρδιά, ἀγαπᾶς τὴν πόλη καὶ τοὺς ψηφιστούς σου. γι' αὐτὸ δὲ κ' ἐλπίζουμε πῶς τὰ παρακάλια μας δὲ θὰ πάνε στὰ χαμένα.

ΚΑΛΑ

τὰ λέει η «Μεταρρύθμιστη» γιὰ τὸ λαϊκὸ συνδυασμό. Πουὸ κέρδος ἔν μποῦνε στὴ Βουλὴ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔχλου, ἀφοῦ μόλις μποῦνε θὰ γίνουν ἔργανα τοῦ πρώτου πολιτικοῦ ταρχατάρου;

"Αλήθεια μεγάλη αὐτό, καθώς εἶναι ἀλήθεια καὶ

τἄλλο, πῶς πρέπει νὰ κατεβοῦνε στὸν ἐκλογικὸ ἄγωνα ἀνθρώποι μορφωμένοι κι ἀνεξάρτητοι, ποὺ νάχουν δρισμένο πρόγραμμα καὶ ποὺ νὰ τὸ ξέρουμε πῶς ἂμα μποῦνε στὴ Βουλὴ δὲ θὰ ζητήσουνε νὰ ρουσφετοκολληθοῦνε στῶνα καὶ στᾶλλο κόμμα, ἀλλὰ θὰ πολεμήσουνε κατακέφαλα μὲ τὸ λόγο καὶ μὲ τὴν ψῆφο τους τὴν καταραμένη Βουλευτοφαυλοκρατία.

Τέτοιοι ἀντρες ως τὴν ὥρα δὲ φανήκανε. Ἐκεῖνοι ποὺ μᾶς ἔφυτράνουν σήμερα γι' ἀνεξάρτητοι, εἶναι σάν τους ἄλλους, καὶ θὰ βγάζουν μὲ προθυμία τὴν μουτσούνα τοῦ ἀνεξάρτητου ἀπὸ τὴ μούρη τους ἀν τοὺς; δεχόντουσαν σὲ κανένα συνδυασμό,—Θεοτοκικὸ Η Ντεληγρανικό, ἀδιάφορο.

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΒΛΑΜΗ

9

Μπιμπέρω μου, σ' δρκίζονται
στὸ δίκοπο μαχαῖρι μου
πῶς σὰν ξεχειμωνιάσουμε
θὲ νὰ σὲ κάμω ταύρι μου.
"Ἄχ, πίστεψε στὰ λόγια μου
καὶ πάψε τὰ ταξάκια σου·
δὲ μὲ κοιτᾶς πῶς γένημα,
νὰ πίνω τὰ φρομάκια σου;
Θάπου σωστὴ βασιλίσσα
στὴν δυκαλί μου· ἔννοια σου·
μὲ τ' ἀργυρᾶ στολίδια σου
καὶ τὰ μαλαματένια σου!

10

Σύρε νὰ πῆς τοῦ κύρη σου
πῶς δὲ σ' ἀποχωρίζονται,
γιατ' εἶμαι λεβεντόπαιδο,
καὶ στὸ κράσι γνωρίζονται.
Νὰ πῆς καὶ στὰ ξαδέρφια σου,
ποῦ μὲ κατηγορίσανε,
πῶς δοσοὶ κακοφέρθηκαν
σ' ἐμένα, δὲ χρονίσανε!
Κι ἀν τύχη καὶ νομίζουνε
πῶς ἀλλοὶ θὰ σὲ δῶδωντε,
τρίχα σγουρὴ πετύχαρε
καὶ θέρ... νά τηγάνισθουνε!

ΚΑΙ ΙΝ

οῦτε γιὰ τὴ γλώσσα του. Θὰ ζῆσῃ γιὰ κάποιαν ἀλλη φόρμα, βαθύτερη κ' ἐσωτερικότερη, ποὺ δίνει στὴ σάτυρά του κ' ἡ φόρμα αὐτή, ποὺ βρίσκεται σιμώτερά στὴν οὐσία, στὴν ψυχή, καὶ κάνει τὸ λόγο του ποιηση, μοῦ φάνεται φόρμα πρωτότυπη, ἀμίμητη, τελεία.

"Ο Σαυρῆς εἶναι γιὰ μένα μεγάλης τεγχύτης, γιατὶ μπόρεσε νὰ βεῖ καὶ νὰ παρουσιάσῃ κακούργιες σχέσεις κακούνοι. (Τὸ σχέσεις ἐδῶ εἶναι δρός, ποὺ δὲν ξέρω πῶς θὰ τὸ μετάρριψεν ἡ Ιταλίης, μά πιστεύω πῶς κατεχθαίνεται κι ἡ Κριτάρχαστος). Προτιμένος ἀπὸ τὴ φύση μὲ θαυμαστὴν ικανότητα νὰ διακρίνῃ ἀμέσως σὲ κάθε πεζήγυα τὴν ἀττεία του ὅφη,—μιὰν δύη, ποῦ κανένας ἀλλοὶ δὲ θὰ μποροῦσε νὰ τὴν ίδῃ, μὰ ποὺ δοι τὴν οὐλέπουν καὶ τὴν ἀναγνωρίζουν υστερα, δημια τοὺς τὴ δειγή, δικαιοκράτεια,—ἀνάπτυξεν ἔνα πνεῦμα στενωκεν ίδιορυθμο, ἐμέρφωσεν ἔνα τρύπον ἐντελῆς ωρμαλικοῦ μὲ κ' ἐντελῶς ἀτομικό. Δὲ μοικάζει μὲ λανέναν ἄλλο στενωρύγραφο, οὔτε δικό μας, οὔτε ζένο, οὔτε πεληρό, οὔτε νεώτερο. Ο τρόπος ποὺ πέρνει τὸ κάθε του θέμα, οἱ σκηνές ποὺ ζετούνται μὲ τὰ διεύθυντα πρώτοις ποὺ πέρνει τὸν θέμα τὸν δέν τὰ είδεν δὲ καὶ μένος ὁ Σαυρῆς. Δὲ μιλῶ γιὰ τὰ ποιήματα του Δροσίνη, γιὰ νὰ πῆ πῶς κρατοῦνται ἀπὸ ίδιων τεχνητῶν, π' εὗτα στὸν θύπο του δέν τὰ είδεν δὲ καὶ μένος ὁ Σαυρῆς. Δὲ μιλῶ γιὰ τὰ ποιήματα του Δροσίνη μὲ τὶς γλυκιές τους οὐρέμες. Μά δοσοὶ γιὰ τὰ δικά μου φτωχότατα διηγήματα,—ιὲ πικρήνει κατάκαρδα νὰ τὸ συλλογίσωμει, μά δὲ μὲ τυρλόνει τόσο ὁ πατρικὸς ἐγωισμός,—μπορεῖ νὰ ξέρουν καποιαὶ σχετικὴν ἀξία, μπορεῖ νὰ εἶναι καλλίτερ' ἀπ' ἄλλα, μπορεῖ νὰ διαβάζουνται ἀκόμα κι δρέπεν δὲ θὰ διαβάζεται πικάπτο τὸν συγχρόνους μας δ. «Ρωμιός» μὲ εἰμική βίβλιος πῶς θὰ ξέρουν ὅλοτελα ξεχαστή, καὶ πῶς κι αὐτὸ τὸ χαρτὶ ποὺ εἶναι τυπωμένα θὰ ξέρῃ

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΜΙΑΣ ΣΤΡΟΦΗΣ ΙΕΡΕΜΙΑΚΗΣ ΤΗΣ „ΕΣΤΙΑΣ“

(κ. «Ἐστία» τῆς Δευτέρας)

Δὲ μᾶς ἀρέπει καθόλου οὔτε η μπαλωμένη γλῶσσα τῶν ἐφημερίδων οὔτε η ξεχαρβάλωτη ἐνέργειά τους, ποὺ καὶ τέτοια συντελεῖ γιὰ τὴν παράλυση τοῦ ἐθνικοῦ ἔγκεφλου, καὶ γιὰ τὸ σκότωμα καὶ τὴν ἀνηθυκοπόηση τῆς νεοελληνικῆς ζωῆς, οὔτε οἱ θολωμένες η καλλιαράχτες ίδεες τους. Μολονάτι φυσικά, μᾶς ἀηδίαζουν τὰ καμώματά τους κι δρόμος ὁ στραβός; ποὺ πῆραν, ἐν τούτοις θέλωμε νὰ πιστέψουμε πῶς δὲν πορεύουνται δύος πορεύουνται ἀπὸ κακὸ σκοπό, πῶς δὲν τοὺς λείπει φιλοπατρία παρὰ μόνο πῶς εἶναι μούδικοι συντέχτες τους ἀπὸ παλιές τῶν δασκάλων μας χαρτίες. Καὶ κατέκαρδα λυπούμαστε πῶς θέτερ' ἀπὸ τόσο φῶς καὶ τόση ἐπιστήμην ἔχακολουθεῖ ἀκόμη μέσα στὸν αἰώνα τὸ μεσοχιωνικὸ αὐτὸ μούδικομα καὶ ξοδεύεται τόσο μελάνι, γιὰ νὰ τυπώνουνται μὲ τὸ σωρὸ δερτέρια γιὰ τὸ ράφι καὶ σεντόνια μὲ σκουληκοφαγωμένους γραμματικοὺς τύπους καὶ βρυκολακισμένες λέξεις, γιὰ μιὰ τρύπα στὸ νερό καὶ γιὰ τὴν ουκή καὶ ψυχή μας μέρα.

Ἐγγονεῖται πῶς σὲν "Ελληνες ποὺ εἶναι κι αὐτοῖς, ἀν καὶ δοι τους ἀνότα δουλεύουν γιὰ νὰ μής βρύζουν τὶ Θεός μας καὶ νὰ φτιάσουν τὴν τρύπα στὸ νερό, ξέρουν καὶ σικογενεικάκι μαλώματα ἀναμεταξύ τους, δικαίεις θέλει κατὰ τὸ δικό του τρόπο νὰ σωριάζῃ ψευτίες, νὰ τρυπάῃ τὸ νερό καὶ νὰ δολοφονάρῃ τοὺς Τσέρους, καὶ σὲν λόγιοι, δὲν παραδέχουνται μεταξύ τους ἀνότερο, κι ἀπὸ ἀπλό κορπιλιμέντο μονάχα φώναξαν ἔνα δύνι φορές τὶς προσλήσεις πῶς δ. Γαρβιηλίδης εἶναι διάπονος τους, ὡς ποὺ νὰ μπῇ στὴ φυλακή καὶ νὰ ξουχάσουν.

"Άλλ' ἐνῷ κρυπτωράγουνται μεταξὺ τους, ἀπαράλλαχτα δῆπας μερικοὶ πατέτεικοι σύλλογοι, τοὺς βιέπεις, ἔχον ἀπὸ λόγιες φιτερές ἔχαρέτεις καὶ μικρὲς διασφορὲς ποὺ έχουν, νὰ ἐνόνοινται ἀπελπισμένα γιὰ νὰ πιλεμήσουν τὴν πραγματική μας γλῶσσα ποὺ δέξανται δ. Θεός ζῆται θὰ ζῆται στὴ ζωτανή μας λακιά, καὶ καθένας ἀπὸ τὴ στήλη ποὺ τὸ διέριζει διεύθυντες του, σὲν ποντικοὶ ἀπὸ τὴν τρύπα τους, νὰ ροκανίζουν καὶ νὰ μασσουλίζουν ἐδῶ κ' ἐκεὶ τὰ σκυθικὰ τοῦ πετροθεμέλιωτου κι ἀσάλευτου παλα-

τριφτῆ σὲ σκόνη. Όταν τὸ ἕργο τοῦ Σαυρῆ, ξανατυπωμένο, ξανχνειωμένο, θὰ χαίρεται τὴ ζωὴ τὴν ἀθάνατη!

Εἴπα πρωτότερα πῶς γχρίζω τὸν τόμο ποὺ θὰ κλείσει τὸν παποτάκητα καίνη τοῦ Σαυρῆ, ποὺ θεμοκάζαν περιττότερο μὲ τὰ ποιήματα τῶν καινούργιων ίδαικων. Τὸν χρείζω αὐτὸν γιὰ νὰ κρατήσω ἔναν ἄλλο. Ο τόμος αὐτὸς θὰ φανῇ μιὲς μέρες μὲ διαλεχτὰ κομμάτια ἀπὸ τὸ «Ρωμηό» καὶ ἀπὸ τὰ «Ιλιούμπατα», καὶ θὰ δίνη μιὲς ίδιες γιὰ τὸ Σαυρῆ στοὺς κατοπινούς, ποὺ βέβαια δὲ θὰ μποροῦν νὰ διαβάζουν καὶ τοὺς τρίχτα τὸ σαράντα τόμους ποὺ θάρηση ποὺ τὸν στένεινται, κλεψικό, καὶ θὰ διαβάζεται δια τὸ θάρηση τὸν στόχιον τοῦ πατέτεικου, τὸ κορφόλογισμό, — μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ δύο τόμοι, ζέρω κ' ἐγώ; Θὰ μείνη διβλίον ἀθάνατο, κλεψικό, καὶ θὰ διαβάζεται δια τὸ θάρηση τὸν στόχιον τοῦ πατέτεικου, τὸ κορφόλογισμό, — μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ δύο τόμοι, ζέρω κ' ἐγώ; Θὰ μείνη διβλίον ἀθάνατο, κλεψικό, καὶ θὰ διαβάζεται δια τὸ θάρηση τὸν στόχιον τοῦ πατέτεικου, τὸ κορφόλογισμό, — μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ δύο τόμοι, ζέρω κ' ἐγώ; Θὰ μείνη διβλίον ἀθάνατο, κλεψικό, καὶ θὰ διαβάζεται δια τὸ θάρηση τὸν στόχιον τοῦ πατέτεικου, τὸ κορφόλογισμό, — μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ δύο τόμοι, ζέρω κ' ἐγώ; Θὰ μείνη διβλίον ἀθάνατο, κλεψικ